

Съфинансирано от
Европейския съюз

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ПРОГРАМА ЗА
МОРСКО ДЕЛО
РИБАРСТВО И АКВАКУЛТУРИ

УТВЪРДИЛ:

9.4.2025 г.

X

СТЕФАН БУРДЖЕВ

Заместник-министър и РУО на ПМДРА

Signed by: Stefan Ivanov Burdzhev

**ПРОТОКОЛ
ОТ
ТРЕТОТО ЗАСЕДАНИЕ НА КОМИТЕТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА
ПРОГРАМАТА ЗА МОРСКО ДЕЛО, РИБАРСТВО И АКВАКУЛТУРИ 2021-2027**

13 март 2025 г.

*„Гранд Хотел Поморие“
гр. Поморие*

Д Н Е В Е Н Р Е Д

09:00 – 09:30	Регистрация на участниците
09:30 – 09:45	Откриване на третото заседание на Комитета за наблюдение (КН) на Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 (ПМДРА)
09:45 – 09:50	Одобряване на проекта на дневен ред
09:50 – 10:10	Представяне на актуална информация за политиките на Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“, ЕК
10:10 – 10:30	Представяне на информация за напредъка по Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027

10:30 – 10:45	Представяне на информация за изпълнението на Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020 (ПМДР) и бъдещи действия за приключването на програмата
10:45 – 11:00	Проект на изменение на Индикативна годишна работна програма за 2025 г. по ПМДРА – <i>за гласуване</i>
11:00– 11:15	Кафе-пауза
11:15 – 11:30	Изменение на критериите за подбор на проекти по следните видове дейности по ПМДРА: • Специфично оборудване на риболовния кораб, дейности и иновации, целящи опазването на околната среда и на биоразнообразието; • Продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите;
11:30 - 11:45	Напредък при прилагането на подхода „Водено от общностите местно развитие“ по ПМДРА
11:45 - 12:00	Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания
12:00 – 12:15	Представяне на Годишния план за действие в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2021-2027 г. за 2025 г. по ПМДРА Представяне на изпълнените дейности по комуникация през 2024 г. по ПМДРА - отчет на Годишен план за действие за 2024 г.

Заседанието се проведе с участието на повече от половината членове с право на глас - общо 26 души, от които присъстваха в залата 14 и 12 онлайн, от общо 45 с право на глас съгласно заповед № МДР-ПП-09-19/27.02.2025 г. на министъра на земеделието и храните за състава на Комитета за наблюдение на ПМДРА.

Стефан Бурджев, заместник-министър на земеделието и храните и Ръководител на Управляващия орган откри третото заседание на КН на Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 (ПМДРА) с приветствие и благодарности към участниците в заседанието.

Той благодари на г-н Митолидис, на г-жа Димова, на г-жа Адамова и на г-н Кафурис за участието им.

Заместник-министър Бурджев очерта основните теми от дневния ред, включващи напредъка по ПМДРА и програмата за периода 2014-2020, изменение на Индикативната годишна работна програма за 2025 г., промени в критериите за подбор на проекти по два вида дейности от програмата, напредъка на подхода „Водено от общностите местно развитие“, както и дейностите, свързани с видимост, прозрачност и комуникация на програмата.

Той акцентира върху обявените 14 процедури за безвъзмездна финансова помощ по програмата 2021-2027 на стойност над 128,5 млн. лв., подадените проектни предложения за 92,5 млн. лв., сключените 51 договора на стойност 27,4 млн. лв., проектите в оценка за 60,7 млн. лв. и извършените плащания в размер на 1,5 млн. лв.

Заместник-министър Бурджев отбеляза намаляването на риска от отчисления на средства по програмата за периода 2014-2020 под 8,5% (приблизително 7 милиона евро) по

програмата 2014-2020 и призова за фокусирана и стегната дискусия, предвид ограничения във времето на гостите от Европейската комисия.

Заместник-министър Бурджев даде думата на г-н Стелианос Митолидис за приветствие.

Стелианос Митолидис благодари за поканата и приветства членовете на Комитета за наблюдение. Той представи общ преглед на Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“, като акцентира върху устойчива и конкурентоспособна синя икономика, включително аквакултурите, и на една от основните цели на Европейския съюз да бъде лидер в опазването здравето на океаните и моретата, особено в контекста на климатичните промени.

Обсъден беше предстоящият процес на изграждане на нова Многогодишна финансова рамка за периода 2028 – 2034 година, с акцент върху необходимостта от кохерентност на политиките и активна работа от страна на всички участници. Подчертано беше значението на Пакта за океаните, който обхваща всички политики, свързани с моретата и океаните, с цел да се осигури координация и развитие на устойчиви практики. Също така се акцентува и върху нуждата от социална отговорност и подобряване на условията за рибарите и работниците в сектора. Целта е да се ангажират всички заинтересовани страни за съвместно изграждане на успешно бъдеще за рибарството и аквакултурите в Европа.

В рамките на Общата политика в областта на рибарството, Комисията е стартирала оценка на Регламента за Обща политика в областта на рибарството, приет през 2013 година. Целта е да се оцени ефективността, ефикасността, актуалността, кохерентността и добавената стойност на регламента за Европейския съюз. Процесът ще се основава на доказателства, за да се определи дали регламентът все още е адекватен и какви уроци могат да бъдат извлечени от предходния опит.

Не са взети предварителни решения относно бъдещето на регламента. Публичните консултации започнаха през януари 2025 г., които продължават до 21 април, 2025 г. насърчавайки всички заинтересовани страни да участват. Тази оценка също така включва проучване относно задължението за разтоварване, което се проведе през 2024 г. и скоро ще приключи, както и други проучвания, свързани с функционирането на Регламента за Общата политика в областта на рибарството, като например аспектите на политиката за флота, работата по енергийния преход, общата организация на пазарите и как Регламентът за Общата политика в областта на рибарството е част от и допринася за екологичното законодателство и предизвикателствата.

Бяха споменати други текущи изследвания, включително изследване за обучението и сертифицирането на рибарите и проучване за управлението на флота на Съюза. Г-н Митолидис подчерта важността на организациите на производителите и необходимостта от развитие на социалния аспект на политиката по рибарство. Той информира за завършващо изследване за социалните индикатори относно разпределението на квотите между държавите-членки и визията за сектора на рибарството и аквакултурите с перспектива до 2040 г.

Г-н Митолидис акцентира върху важността на аквакултурите и насърчаването на различни инициативи в тази сфера, включително публикуването насоки на ФАО за устойчива аквакултура. Той спомена кампанията за аквакултури на Европейския съюз, която стартира на 25 март 2025 г. и развитието на екологичните политики.

Г-н Митолидис обърна внимание Регламента за възстановяване на природата, влязъл в сила през август 2024 г. Той задължава страните членки на Европейския съюз да приложат мерки за възстановяване на поне 20 % от площите на сушата и в моретата до 2030 година и да се справят с екосистемите и за всички екосистеми, нуждаещи се от възстановяване до 2050 г. Прилагането на тези мерки ще бъде свързано с Общата политика в областта на рибарство, като страните членки трябва да разработят Национални планове за възстановяване в рамките на предоставена от Комисията рамка с краен срок 2026 година.

Г-н Митолидис призова за тясно сътрудничество между всички заинтересовани страни за осигуряване на устойчиво бъдеще на сектора в екологичен, икономически и социален аспект.

Стефан Бурджев благодари на г-н Митолидис и представи на членовете на КН дневния ред с допълнителната точка, предложена от г-жа Елица Тодорова, относно Хартата на основните права на Европейския съюз и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

Тачо Пашов от Национална асоциация на рибопреработвателите поиска уточнение относно времето за изказвания. Бурджев отговори, че се предвиждат коментари след всяка точка, с препоръчителен лимит от три минути за изказване.

Николай Кисъв от Съюз за стопанска инициатива предложи да се отбележи 140-годишнината от приемането на първото българско законодателство в сферата на рибарството с общо мероприятие и да се представи папка с копия от всички тези закони в Министерството. Предложението беше прието от г-н Бурджев и той заяви, че ще бъдат направени действия в тази посока.

По предложениия проект на дневен ред нямаше други постъпили предложения и коментари. Дневният ред бе приет от членовете на КН на ПМДРА.

**Комитетът за наблюдение реши:
Одобрява единодушно дневния ред.**

Точка 1

Представяне на информация за напредъка по Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027

Стефан Бурджев даде думата на г-н Стоян Котов, директор на дирекция „Морско дело и рибарство“ за представяне на напредъка в изпълнението на Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 и на напредъка по Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020.

Стоян Котов представи общата рамка на прилагането на програмата 2021-2027, актуалните процедури и ангажираните финансови - обявените процедури (175 млн. лв.), договорните средства (28 млн. лв.), изплатените средства (1,5 млн. лв.) и проектите в оценка (61 млн. лв.). Той обясни, се предвижда въвеждане на финансови инструменти и през програмен период 2021-2027, независимо че не бяха успешни през предходния период. В процес на изготвяне на финансово споразумение с Фонд на фондовете, като заложеният обхват на средства за финансови инструменти е 12,6 млн. лв. Обсъжда се възможността за допълнителни кредити, които да предоставят възможност за стартов финансов пакет за съответните бенефициенти по програмата, а не да се конкурират с безвъзмездната финансова помощ. Г-н Котов информира за усилията за постигане на целите по правилото N+3 и за поддържането на интензивна връзка с бенефициентите за бързо изпълнение и разплащане на проектите и извършване на разплащания за около 28 млн. лв. до края на годината.

Директорът на дирекция „Морско дело и рибарство“ посочи, че на този етап от оценката на проектите не са установени случаи на незначително на Хартата и Конвенцията на ООН, и не са постъпвали жалби във връзка с тях. Г-н Котов съобщи за предстоящи две оценки на програмата през периода септември-декември 2025 г - Тематична оценка на ефективността на приложените дейности, по видимост и комуникация и Оценка на рамката на изпълнение. Той съобщи, че предстои да бъдат обявени още девет приема до края на годината на обща стойност 65 млн. лв. Според него обявяването на приеми за абсолютно целия бюджет в рамките на първите две години от стартиране на програмата ще елиминира всякакъв риск от отчисления на всеки един момент от изпълнението.

Стелианос Митолидис благодари за сътрудничеството и подчерта важността на избягването на загуба на финансиране през 2025 г. (правилото N+3). Загубата би била много лош сигнал за колективните усилия и способности за управление на финансирането, особено в контекста на обсъждането на Многогодишната финансова рамка. Той поздрави за въвеждането на финансови инструменти и призова за продължаване на усилията в тази насока. Освен това той припомни, че изпълнението на Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания трябва да се гарантира през целия период на финансиране и редовно да се докладва на срещите на Комитета за наблюдение. Г-н Митолидис приветства факта, че България е вече финализира оценката на проект по вид дейност „Интегрирано морско наблюдение“ във връзка с приноса към Общата среда за обмен на информация CISE за ситуацията на море, и напреди на УО за задълженията в Регламента за общите разпоредби по отношение изпълнението на операции от стратегическо значение. Той подчерта важността на дейностите по оценка за подобряване на качеството на изпълнение на програмата и оценка на нейното въздействие, ефективност и ефикасност. Г-н Митолидис акцентира върху важността на оперативността, управлението и докладването, както и върху подкрепата за сектора за Черно море, социално-икономическото развитие и аквакултурите.

Тачо Пашов подчерта важността на чуването на гласовете на всички заинтересовани страни. Той изрази опасения относно липсата на контрол и нарастването на сивия сектор, както и относно отлагането на екологичните мерки. Той подчерта необходимостта средствата да се оценяват въз основа на изпълнението на стратегическия план за развитие на аквакултурата и изрази мнение, че въпреки подкрепата, производството на българска риба е намаляло. Изрази недоволство, че големите вериги са станали сито, което преценява коя риба ще се предлага на пазара, с превес на вносната, като призова за законодателство, което да гарантира равен достъп до пазара на всички производители.

Точка 2

Представяне на информация за изпълнението на Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020 (ПМДР) и бъдещи действия за приключването на програмата

След изказването на г-н Пашов, Г-н Бурджев увери участниците в заседанието, че е важно всеки един глас да бъде чул, след което даде думата на г-н Котов за представяне на информация за Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020.

Стоян Котов представи информация за прекия ефект от прилагането на ПМДРА по всеки един Приоритет на Съюза (ПС). Например по ПС 1 са модернизирани 6 пристанища и общо 10 изградени и модернизирани лодкостоянки. Изплатени са 151 компенсации, свързани с кризата с COVID-19 в две последователни години, за около 5 млн. лв. Като следствие от кризата във връзка с войната в Украйна, са изплатени 98 компенсации производители на аквакултури, преработватели и на риболова. По ПС 2 92 инвестиции са извършени в стопанства за аквакултура, вкл. и нови производители. Създадени са 207 нови работни места, запазени са 157 работни места. 3,7 милиона, които са насочени по COVID-19 и почти 8 милиона компенсации във връзка с войната в Украйна. По ПС 3 са изпълнени две национални програми за събиране на данни в сектора за периода 2014-2016 и 2017-2019 година, извършени са оценки на запасите на значимите видове за българската акватория на Черно море. По ПС 4 30 проекта са изпълнени от частни бенефициенти, 73 проекта, насочени и изпълнени от местните власти по места, 50 проекта на неправителствени сектори и 6 проекта, които са насочени към развитието на дребномащабния крайбрежен риболов. По ПС 5 са финансирани 33 нови или модернизирани предприятия, 2 новосъздадени организации на производителите, 35 от преработвателните предприятия са получили компенсации за COVID-19 и 69 за компенсации вследствие от войната в Украйна. По ПС 6 е изградена и внедрена система за интегрирано морско наблюдение, като част от CISE, както и са изпълнени 6 проекта за повишаване на знанията за морската околна

среда, включително изследвания, свързани със замърсяването, с китоподобните бозайници, както и с видовете бяла мида. В заключение, г-н Котов посочи, че цялата програма са сключени около 1000 договора на обща стойност 194 милиона, изплатени са 181 милиона или 90 % от програмата, и са сертифицирани към настоящия момент 85 %. Предстои приключване на програмата в съответствие със сроковете заложи в регламента. Възможното е 10 % отчисление при приключване на ПМДР в сроковете, като УО има намерението да използва възможността за гъвкавост за 15 % във всеки един от приоритетите.

В откритата след това дискусия се включи **д-р Йордан Господинов**, който оцени положително навременната подкрепа, получена от сектора във връзка с кризата COVID-19 и последиците от войната в Украйна. Определи положителна ситуацията в България, в сравнение с недоволството на сектора в Румъния и отбеляза, че Управляващият орган намира начин да балансира така, че програмата да се изпълнява успешно. По отношение на пристанищата препоръча, че е необходимо да се помисли за и такива инвестиции и на Северното Черноморие.

Тачо Пашов изрази мнение, че миналия програмен период представлява голям провал и спасителната сламка, която го е спасила е кризата COVID-19 и войната в Украйна. По негови данни рибопроизводителите в Асоциацията, тогава са продавали повече риба, отколкото предходни години и е намаляла консумацията на вносна риба за сметка на българското производство. Изрази недоволство, че в съседни страни производителите са получили навреме компенсации по акваекологичните мерки, в резултат на което подбиват цената на нашите производители с между 10-30 евроцента. Търпят загуби от цената на водата, на електричеството. Според него не трябва да се ползва Фонд на фондовете като спасителна мярка за изпълнение на правилото N+3, предвид опита с Гаранционния фонд по програмата в периода 2007-2013 и поиска информация за какво от него е изразходвано, какви са остатъците и за какво се използват. Посочи, че се повтарят същите грешки от 6-7 години, няма развитие и производителите губят. Веригите магазини не желали да предлагат друга риба освен ципура, лаврак, съомга, фагри и те няма къде да предложат своята риба.

Г-н Котов припомни, че навременното изплащане на компенсации по акваекологичната мярка е обвързано с годишните декларации на бенефициентите, които се подават веднъж годишно и те не трябва да пропускат срока за подаване на искането за плащане на компенсация. Допълни също така, че методиката за предоставяне на компенсации по ПМДРА трябва предварително да се съгласува с одитния орган по новите правила на регламента, а и изготвянето на насоките също отнема време. Г-н Котов уточни, че компенсациите за аквакултури, предоставящи екологични услуги по ПМДРА се прилагат само и единствено в зоните по НАТУРА 2000, съгласно опростени разходи, които са вече узаконени при прилагане на мярката и увери, че независимо, че процедурата е обявена през 2025 г., бенефициентите няма да загубят компенсациите от 2024 г. По отношение финансовите инструменти г-н Котов заяви готовност при необходимост да бъде изисквана информация от Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (Управляващ орган програмата в периода 2007-2013) за заложените в първия Гаранционен фонд средства и техният статус.

Г-н Митолidis се включи в дискусията, като посочи, че е важно да се анализира какво е направено добре, кое не е и на база на изводите да се работи по-добре в периода 2021 – 2027. Г-н Митолidis прикани УО да подготви своевременно приключването на ПМДРА и увери, че Комисията е готова да помогне в изпълнението и усилията за комуникация за осигуряване на пълно приключване на програмата. В тази връзка той изтъкна колко е важно да се популяризират успешни проекти, за да се покажат резултатите и

положителното въздействие на европейското финансиране върху сектора на рибарството и аквакултурите в България, както и за страната като цяло.

Думата **взе г-н Димитър Димитров** от Сдружение „Черноморски изгрев“ и изрази подкрепа за подпомагането по време на COVID-19 и войната в Украйна, като посочи, че то е било ключово за сектора. Той обърна внимание на проблема със системата за тежките нарушения и наказателните точки, като изказа необходимост от експертно мнение на Комисията, както от страна на сдружението, така и от страна на администрацията.

Г-н Митилидис отговори, че правилата за съответствие, включително недопустимите операции, са посочени в Регламент (ЕС) 2021/1139 и в ревизирания регламент за контрола и трябва да се спазват. Представителят беше посъветван да обсъди проблема с УО и, ако е необходимо, да се свърже с Комисията чрез УО за допълнителни разяснения/тълкуване.

Точка 3

Проект на изменение на Индикативна годишна работна програма за 2025 г. по Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури

Стефан Бурджев даде думата на г-жа Боряна Воденичарска за представяне на проект на изменение на Индикативната годишна работна програма (ИГРП) за 2025 г. на ПМДРА.

Г-жа Боряна Воденичарска представи планираните приеми по 13 процедури на обща стойност приблизително 65 млн. лв. безвъзмездна финансова помощ. Тя представи измененията по съответните процедури по приоритет 1, приоритет 2 и приоритет 3. Накратко - първият прием за специфично оборудване на риболовни кораби е обявен през януари с бюджет от 4,9 милиона лева и срок от 60 дни. Вторият прием е планиран за четвъртото тримесечие с бюджет от 1,5 милиона лева. Защита на екологичното състояние на морската среда - планиран прием през първото тримесечие с 2 милиона и 230 хиляди лева и два срока от 60 дни. Аквакултури и предоставящи екологични услуги - първият прием е обявен също през януари с почти 5 милиона лева, предлага два срока. Вторият прием, планиран за четвъртото тримесечие, включва възможности за непродуктивни инвестиции. Продуктивни инвестиции в аквакултури - прием с бюджет от 20 милиона лева, планиран за третото тримесечие и три срока (90, 60 и 60 дни) за иновативни проекти с високи интензитети на помощ. Преработка на продукти от риболов и аквакултури - прием на стойност 5 милиона лева, планиран за второто тримесечие с три крайни срока. Изпълнение на стратегии за ВМОР - обявен е прием с бюджет от близо 47 милиона лева. Крайният срок е 10 юни и допустимите кандидати са МИРГ, получили подготвителна помощ.

Стефан Бурджев даде думата за коментари.

Тачо Пашов взе думата, за да изрази мнение, че представеното като индикативен план е само намерение и че изказванията му са базирани на доказуеми факти, а не на намерения. Той повдигна въпроса относно акваекологичните мерки и възможността за кандидатстване за инвестиционни мерки. Според него слагането на мрежа върху басейните трябва да е също компенсация. Голяма инвестиция е не самата мрежа, а установките за закрепяне на мрежата. Също така призова за разграничаване на реалните производители, които търпят загуби от птиците от бутафорните и поиска информация как ще се случи това.

Стоян Котов отговори, че няма проблем да се кандидатства едновременно за компенсации и за непродуктивни инвестиции в акваекологичните мерки и, че има защити в самата методика. По отношение на това дали има бутафорни производители и как те биват спирани, г-н Котов посочи, че всеки един бенефициент не може да взема повече от 15 % от приходите си от продажба на риба, както и чрез проверки по време на изпълнението.

Стелианос Митолидис посочи, въпреки че обявяването на приеми помагат за постигане на целта n+3, най-важното е, че те трябва да осигурят постигането на целите на програмата, трябва да обхващат всички дейности, описани в нея и по-късно също да отразяват развитието на изпълнението. Важно е да се постигне по-устойчива и издръжлива промишленост, да се подкрепи зеленият и дигиталният преход, и модернизацията на секторите, да се подкрепи също ефективният контрол и събирането на данни в България, както и изпълнението на подхода „Воденото от общностите местно развитие“. Отправи и важно послание, а именно, че в България „Синята икономика“ все още не е развита и това трябва да бъде направено. Важно според него е да се постигнат целите за усвояване на средства, добавената стойност за сектора и осигуряване на добър, продуктивен диалог.

Стефан Бурджев предложи на членовете на КН за одобрение изменението на ИГРП за 2025 г. на ПМДРА с включване на новите предложения. То бе единодушно одобрено от членовете на КН.

Комитетът за наблюдение реши:
Одобрява единодушно изменението на Индикативната годишна работна програма за 2025 г. на Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027.

Точка 4

Изменение на критериите за подбор на проекти по следните видове дейности по ПМДРА:

- **Специфично оборудване на риболовния кораб, дейности и иновации, целящи опазването на околната среда и на биоразнообразието;**
- **Продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите;**

Стефан Бурджев даде думата на г-жа Боряна Воденичарска, началник на отдел „Програмиране и договаряне“.

Г-жа Воденичарска представи изменението на критериите и методологията за оценка на проектни предложения по вид дейност „Специфично оборудване на риболовния кораб, дейности и иновации, целящи опазването на околната среда и биоразнообразието“. Предложението на Управляващия орган е да се увеличат точките на критерий 8 и това е продължение на разговора с господин Димитров за това, че ще бъде допустим следващия прием по тази мярка за неправителствени организации, браншови организации. Г-жа Воденичарска отбеляза, че проектът предвижда инсталиране на изкуствени, създадени от човека, подводни конструкции, предназначени да стимулират развитието на подводен живот с цел съхраняване на местообитанието и подобряване на водното биоразнообразие. Точките на критерия се увеличават от 10 на 50 точки, което води до увеличаване на и на максималния брой точки по документа на 195.

Г-жа Воденичарска премина към критерии и методология за оценка на проектни предложения по вид дейност „Продуктивни инвестиции, иновации в аквакултурите“. Единствената корекция тук е свързана отново с приема, който се добавя в индикативната годишна работна програма за изцяло иновативни проекти и в тази връзка се съобразява максималния интензитет на помощта с възможностите, които дава приложение на Регламент (ЕС) 2021/1139. В новия документ интензитетът ще изглежда по следния начин: 50% е интензитетът за инвестиции, извършени от големи предприятия; максималният е 60% за инвестиции от малки и средни предприятия; 75% е за инвестиции, извършени в изцяло иновативни проекти; и 100% е за проекти, които отговарят кумулативно на

критериите, че са от колективен интерес, имат колективен бенефициент и имат новаторски характеристики и осигуряват популяризация на резултатите си.

Николай Кисъв предложи да се предвиди възможност критерият за оценка на декар водна площ да се прилага и на килограм произведена продукция, когато става въпрос за обекти за аквакултури, свързани например с първоначалните стопанства и садките.

Тачо Пашов изрази опасения относно дублирани точки при оценка на проекти и относно връзката на биологичните аквакултури с пазара. Според него има съмнения относно реалността на пазара за биологични и нискотрофични аквакултури в България. Предложените инвестиции може да не се отразят на търсенето, тъй като трудно се различават биологичните риби от небологичните. Също така каза, че е предизвикателно да се проследи произхода на рибата, предвид това, че търговците не са задължени да разделят рибите от различни производители.

Стоян Котов отговори, че критериите по отношение на продуктивните инвестиции и иновации в аквакултурите са приети от Комитета за наблюдение от повече от година и че се добавят само съответствията на процентите със заложените в регламента такива.

Стефан Бурджев подложи на гласуване представените критерии. Те бяха одобрени с единодушие от членовете на КН.

Комитетът за наблюдение реши:

Одобрява единодушно Изменение на критериите за подбор на проекти по следните видове дейности по ПМДРА:

- **Специфично оборудване на риболовния кораб, дейности и иновации, целящи опазването на околната среда и на биоразнообразието;**
- **Продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите**

Стефан Бурджев продължи заседанието със следваща точка от дневния ред.

Точка 5

Представяне на напредъка при прилагането на подхода „Водено от общностите местно развитие“ по ПМДРА

Г-н Бурджев даде думата на г-жа Евгения Черкезова.

Евгения Черкезова представи напредъка по прилагането на подхода BOMP по ПМДРА. Тя отбеляза, че подходът в BOMP през този програмен период в областта на сектора рибарство се прилага при спазване на Регламент (ЕС) № 2021/1060 за общоприложимите разпоредби, Регламент (ЕС) № 2021/1139 за Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури и Постановление № 494 на Министерския съвет от 30 декември 2024 г. за определяне на правилата за прилагане на подхода.

Във връзка с чл. 28 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове (ЗУСЕФСУ), в Постановление № 494 на хоризонтално ниво са разработени правила за прилагане на подхода в България, които включват и местните инициативни рибарски групи, които са финансирани по Европейския фонд за морско дело и рибарство.

Г-жа Черкезова отбеляза, че са сключени 32 броя административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (АДПБФП) за изграждане на капацитет и

подготвителни действия. Тя отчете, че към 11 март са подадени 30 броя искания за плащания на стойност около 650 хиляди лева, като по тях са изплатени около 70 хиляди лева.

Г-жа Черкезова напомни, че по дейността от програмата, изпълнение на стратегиите на Местните инициативни рибарски групи (МИРГ), включително текущите разходи и дейности за популяризиране на територията, приемът на проектни предложения е отворен на 11 март 2025 г., като крайният срок за подаване на проектни предложения е 90 дни от датата на обявяване на процедурата. Процедурата е с бюджет около 47 милиона лева безвъзмездна финансова помощ.

Тя даде допълнителна информация за индикаторите, очакваните резултати и финансирането на 15 броя стратегии.

Стелианос Митолидис приветства подписването на постановлението на Министерския съвет, позволяващо на УО да създава МИРГ и да стартира приема за изпълнение на стратегии за BOMP. Той също така посочи, че 20% от бюджета на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури е разпределен за BOMP за подобряване на поминъка на местните общности и е от изключителна важност тази финансова подкрепа да бъде осигурена възможно най-скоро, споразуменията за безвъзмездна помощ с МИРГ да бъдат подписани и МИРГ да заработят, за да не се повтарят забавянията от периода на предходния програмен период. Накрая г-н Митолидис подчерта значението на избора на най-добрите стратегии, които са в съответствие с целите на BOMP, посочени в програмата.

Тачо Пашов постави въпрос относно критериите за оценка на проектите и призова за равномерно разпределение на финансирането между крайбрежните и вътрешните райони, за да не се получи игнориране на определени общности.

Стефан Бурджев обяви 15-минутна кафе-пауза.

След почивката заседанието продължи работа по дневния ред. Г-н Бурджев предостави думата на Елица Тодорова от Администрацията на Омбудсмана на Република България, която се включи онлайн.

Точка 6

Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания

Елица Тодорова Елица Тодорова, главен експерт в Администрацията на Омбудсмана на Република България, представи информация относно прилагането на Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

Тя подчерта задължителното прилагане на Хартата и Конвенцията във всички етапи на програмния период. Предложи да се финансират дейности за изграждане на капацитет, включително обучения и популяризиране на Хартата и Конвенцията.

Г-жа Тодорова постави въпрос относно механизма за подаване на жалби и сигнали за нарушения. Тя предложи да се включат обучения по Хартата и по Конвенцията за всички заинтересовани страни, както и да се популяризира Хартата и Конвенцията на различни етапи от програмата.

Г-жа Тодорова постави въпроси към Управляващия орган относно механизма за подаване на жалби и сигнали.

Стоян Котов отговори относно механизмите за подаване на жалби и сигнали и увери, че такива, свързани с нарушение на хартата, не са постъпвали. Той увери, че има различни механизми за подаване на жалби и възражения, включително денонощна телефонна линия и имейли, както и че всяка година Управляващият орган докладва на Европейската комисия за постъпилите жалби и възражения в годишните срещи за преглед изпълнението на програмата.

Г-н Котов отбеляза, че каналите за подаване на сигнали са описани на сайта на Единния информационен портал и на страницата на Министерството на земеделието и храните. Той увери, че е разяснено как се подава сигнал, защо се подава сигнал, и че тази информация е предоставена.

Добринка Димова посочи, че докладването относно прилагането на Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, трябва да бъде постоянна точка от дневния ред на заседанията на Комитета за наблюдение. Тя приветства въведените и предложените от УО мерки и заяви, че Комисията ще продължи да наблюдава отчитането на изпълнението на заседанията на Комитета за наблюдение.

На уточняващ въпрос на **г-жа Тодорова, Стоян Котов** отговори, че се съмнява, че всички Управляващи органи имат това, което в случая е направено, а именно - постоянна 24-часова телефонна линия, където в зависимост от различните сценарии, които се развиват, да могат да бъдат подадени, записани и съхранени съобщения с ангажимент от страна на Управляващия орган. Този ангажимент е абсолютно разяснен.

Г-н Котов добави, че не би навредило да се направи кампания, която да популяризира и друг подобен инструмент, който да увеличи публичността.

Стефан Бурджев благодари на г-жа Тодорова и даде думата на Красимира Данкова по последната точка от дневния ред.

Точка 7

Представяне на Годишния план за действие в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2021-2027 г. за 2025 г. по ПМДРА и Представяне на изпълнените дейности по комуникация през 2024 г. по ПМДРА - отчет на Годишен план за действие за 2024 г.

Г-жа Данкова представи отчета за 2024 г. Тя акцентира върху присъствието на програмата в социалните медии, което се отбелязва като новост - създадени са Facebook страница и YouTube канал на програмата.

Отчете, че са изготвени обяснителни анимации по част от процедурите, по които и в момента се приемат проектни предложения. Изработени са рекламни материали, които са налични и в залата. Разбира се, не са спрели и рутинните действия, свързани с актуализиране на информацията за програмата на всички информационни канали.

Г-жа Данкова отчете, че през 2024 г. са организирани посещения на журналисти на изпълнени проекти по Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020 („Плаващи кейове Острова“ на язовир Батак и рибопереработвателно предприятие в Пазарджик); проведени са и информационни събития във връзка с разясняване прилагането на подхода BOMP съгласно разпоредбите на ПМС №494/2025 г. и изискванията за изготвянето на стратегии за местно развитие по ПМДРА.

Г-жа Данкова отбеляза, че за 2024 г. са изразходвани 87,5 хиляди лева за дейностите по видимост, прозрачност и комуникация и продължи с дейностите по комуникация за 2025 година.

Тя заяви, че определените комуникационни нужди са свързани с информиране на широката общественост и бенефициентите за подкрепата на ЕС и на програмата, като се държи много да бъде повишена и компетентността на бенефициентите по проектите. Разбира се, трябва да се да се осигури публичност и прозрачност, както и да се идентифицира какъв е ефектът от прилагането на мерките по програмата.

Добринка Димова приветства комуникационните дейности, извършени през 2024 г. и планирани за 2025 г., и благодари на УО за помощта за популяризирането на кампанията на ЕС за аквакултурата. Тя похвали изготвените обяснителни анимации по видове дейности по програмата и насърчи УО да сподели своите информационни и комуникационни

материали с Комисията. Г-жа Димова подчерта важността на информирането на обществеността за фондовете на ЕС и насърчи УО да се възползва от мрежата INFORM EU и Представителството Европейската комисия в София в усилията си за насърчаване на финансирането на програмата в България.

Тачо Пашов постави въпроси относно кворума при гласуване и критериите за оценка на стратегиите по подхода BOMP.

Той изрази недоволство от начина на приемане на критериите чрез писмена процедура и призова за повече прозрачност и дискусия с бранша.

Стефан Бурджев благодари за градивната критика и увери, че ще бъдат направени необходимите корекции и подчерта значението на популяризирането на достиженията на програмата.

Г-н Бурджев благодари и на всички членове на КН, както и на екипа на Управляващия орган за ползотворната работа и закри третото заседание на КН на ПМДРА.